

Radosna MISIJSKI LIST vijest

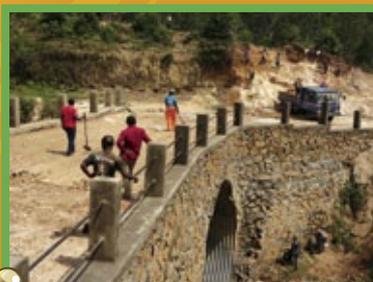
Nova evangelizacija Misije svete Marije Njoko i okolnih sela

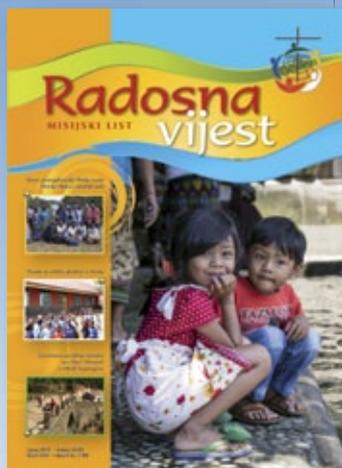

Noela je otišla gladna u školu

Završena gradnja mosta na rijeci Mususi u Misiji Ngengere

Apostolat molitve

Da se svećenici, kroz jednostavnost i poniznost svog života, djelatno sužive sa najsiromašnijima.

Sadržaj

Uvodnik	Jednog vrapca dobivaš besplatno	3
U središtu	Odgovornost biskupa za misije.....	4
Iz života naših misionara	Nova evangelizacija Misije svete Marije Njoko i okolnih sela	6
	Noela je otišla gladna u školu.....	8
	Završena gradnja mosta na rijeci Mususi u Misiji Ngengere.....	9
Intervju	Domaća zvanja u Nigeriji.....	12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za lipanj	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Evangelizacija kroz obrazovanje mjesnog svećenstva	15
	Prvo zasjedanje Opće skupštine Vijeća biskupskih konferencija zemalja Latinske Amerike	15
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Najava 31. susreta misionara i misionarki	15
	Svjetski dan borbe protiv dječjeg rada	16
	Kršteni i poslani – Crkva Kristova u misiji svijeta	16
	Prvopričesnički dar za izgradnju kuće na Salomonskim otocima	17
	Župa Boće ostaje vjerna.....	17
	Igrom pomažemo misije	18
	Škola za modu i dizajn ‘kreće’ u misije.....	18
Život jednog misionara	U Piprekhaliju i Kumrokhaliju	19
Misijski velikani	Blažena Dulce Lopes Pontes – brazilska majka siromašnih.....	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 01/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
 IBAN: HR6323600001101542876
 Model: HR99
 u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN HR6323600001101542876
 SWIFT CODE: ZABHR2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

Jednog vrapca dobivaš besplatno

Piše vlč. Antun Štefan

Pariška je katedrala Notre-Dame izgorjela. Ostali su samo zidovi. I mada nam je u srcu nevjerica i tuga, razmislimo što nam time Isus hoće reći.

Diljem svijeta svjedoci smo krađa i vandalizama u katoličkim crkvama, kao i masovnih ubijanja vjernika. Progon kršćana je, po navodima organizacije „Open Doors“, globalni trend već više od deset godina. Prema tom izvještaju, s 2782 u 2017. godini broj ubijenih kršćana porastao je na 4136 u prošloj godini.

U Francuskoj, dakle u zemlji koju nazivaju „najstarijom kćeri Crkve“, 2018. godine vandalizirano je 875 katoličkih crkava, a krađe su prijavljene u njih 129. Svakodnevno su dakle oskvrnute najmanje dvije crkve.

Na televiziji te večeri kad je gorjela *Notre-Dame*, mlada studentica marketinga Solène, sva potresena, mudro je rekla: „Za mene je taj događaj vezan uza sadašnje duhovno stanje Crkve. Gori zato da bismo mogli bolje izgraditi.“

Postoje situacije u životu kad nam ništa nije jasno, kada stvari loše krenu, kada prolazimo teško razdoblje. Čini nam se da smo sâmi, zaboravljeni, prepušteni na milost i nemilost

prirode i ljudi oko nas. Ali Bog detaljno prati naše živote i zainteresiran je za sve što se nas tiče. On nas nije zaboravio i odbacio. Čitamo u *Lukinu evanđelju*: „Ne prodaje li se pet vrapčića za dva novčića? Pa ipak ni jednoga od njih Bog ne zaboravlja. (...) Ne bojte se! Vredniji ste nego mnogo vrabaca!“ (*Lk 12, 6 – 7*) Dakle za dva novčića pet vrabaca!

I Matej je govorio o vrapcima. U njega za jedan novčić dobiješ dva, a u Luke za dva dobiješ pet. Bilo bi logičnije da za dva novčića dobiješ četiri vrapca. A Luka dodaje još jednoga, petoga. Nema logike, rekli bismo. Ali ima – Isusove logike! Zato jer on onog jednog vrapca uvijek daje besplatno. Oprostite mi na vrapcima, ali nas oni ovdje podsjećaju na evanđeosku logiku koja kaže: manje imaš, više dobivaš. Besplatno! I zato – nema straha, izgradit ćemo mi još mnogo katedrala.

Odgovornost biskupa za misije

Piše mr. sc. Anita Treščec

Ovih ćemo dana u našim (nad)biskupijama prisustvovati svećeničkim ređenjima. Već godinama u Crkvi na Zapadu, pa tako i u Hrvatskoj, svjedočimo i govorimo o manjku duhovnih, posebice svećeničkih zvanja. Zahvaljujući Bogu za sve mlade ljude koji će primiti sakrament svetog reda i moleći Gospodina da uvijek pronalazi dovoljno radnika za svoju žetvu, zapitajmo se o misionarima Crkve u Hrvata. Koliko je svećenika naše Crkve u misijama svijeta, koliko je među njima dijecezanskih svećenika, a koliko redovničkih? Otvorivši mrežnu stranicu Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj, koja podupiru i brinu se o svakome našem misionaru ili misionarki, pa tako vode računa i o njihovu broju i mjestu djelovanja, vrlo je jednostavno uočiti statističke podatke.

Misionara i misionarki Crkve u Hrvata ima ukupno 78, a djeluju u 27 zemalja u Africi, Latinskoj Americi, Aziji, Oceaniji i misijskim područjima Europe. Listajući popis njihovih imena, odmah upada u oči veliki broj redovnica, njih 55, koje svoj redovnički poziv ostvaruju u misijama Crkve. Crkva u Hrvata trenutno ima u misijama i 23 svećenika, od čega 14 iz redovničkih zajednica i tek devet dijecezanskih svećenika. Splitsko-makarska nadbiskupija tako šalje trojicu svojih svećenika u misionare, Vrhbovanska nadbiskupija dva, Požeška, Krčka, Banjolučka i Mostarsko-duvanjska biskupija po jednoga.

Prije nego pogledamo što o odgovornosti za misije kažu crkveni dokumenti, spomenimo statističke podatke o Katoličkoj crkvi u svijetu u razdoblju od 2010. do 2017. godine, koje je nedavno objavio vatikanski dnevnik *L'Osservatore Romano*. Broj je katolika u tom vremenu porastao za 9,8 %, odnosno s oko 1,196 milijarda u 2010. godini na više od 1,3 milijarde u 2017. godini. Zanimljivi su statistički podatci o broju svećeničkih i redovničkih zvanja koja su nositelji misijskog djelovanja Crkve. Na svjetskoj se razini u posljednje tri godine statističkog razdoblja od 2010. do 2017.

primjećuje pad broja svećenika, dok se u Africi u promatranom razdoblju njihov broj stalno povećavao te je na kraju 2017. godine bio gotovo 24 % veći u odnosu na 2010. godinu. U Sjevernoj Americi, Europi, na Bliskom istoku i u Oceaniji bilježi se pad broja svećenika, dok u Srednjoj i Južnoj Americi te Jugoistočnoj Aziji njihov broj raste. Broj redovnika koji nisu svećenici u promatranom se razdoblju smanjio za 5,7 %, a broj redovnica za nešto više od 10 %. Afrika i Azija jedini su kontinenti na kojima se bilježi porast tih dviju skupina. Što se tiče novih svećeničkih zvanja, u svijetu je od 2010. do 2017. godine zabilježen njihov pad za 3,1 %, ali s vrlo izraženim zemljopisnim razlikama. Naime u Africi i Aziji bilježi se porast broja novih svećeničkih zvanja, a u Europi i na američkom kontinentu primijećen je njihov pad za 16 %, odnosno za 13,5 %. (Izvor: *Vatican News*.)

Iznijeli smo te statističke podatke da potkrijepimo početnu tezu o opadanju svećeničkih i redovničkih zvanja, no, kao što vidimo, taj podatak nije jednoznačan. Čini se da mlade Crkve Afrike i Azije, koje mi gledamo kao područja svojega misionarskog djelovanja, rađaju iz svoje svježine te evangelizacijskoga i misionarskog zanosa nova duhovna zvanja. Može-

da je i to razlog zašto papa Franjo u svojoj apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium* potiče obnovu Crkve na temelju njezina misijskog poslanja i žara. S tom je željom i proglasio Izvanredni misijski mjesec listopad 2019., kojemu idemo ususret. Odgovorno odgovoriti na papin poziv za misijsku preobrazbu Crkve znači dati prigodu, novi polet, novi zanos i svježinu Crkvi Europe te američkog kontinenta. Misijski obnovljena Crkva na tim će područjima zasigurno ponovno roditi i duhovnim zvanjima te se još više angažirati u svojem temeljnom poslanju navještaja radosne vijesti sve do na kraj zemlje.

Odgovornost i zadaća navještaja Isusa Krista svemu svijetu u prvom redu pripada biskupima, „s Petrom i pod Petrom“, kako podsjeća saborski dokument *Ad gentes* u broju 38, jer svi biskupi zajedno, nasljeđujući kolegij apostola, posvećeni su ne samo za svoju biskupiju, već i za spasenje svega svijeta. „Biskupova će biti zadaća da kod svojeg naroda, osobito među bolesnicima i onima koje su pritisle nevolje, pobuđuje duše da one svim srcima prikazuju Bogu molitve i djela pokore za evangelizaciju svijeta; da kod mladića i klera rado podupire zvanja za misionarske zajednice, primajući sa zahvalnošću ako Bog izabere neke da se priključe misijskoj djelatnosti Crkve; da bodri i pomaže redovničke dijecezanske kongregacije da preuzmu svoj dio u misijama, da promiče kod svojih vjernika djela misijskih instituta, a navlastito papinska misijska djela.“ (AG, 38) U istom broju sveti sabor potiče biskupe na velikodušnost u slanju svojih boljih svećenika u misije, da materijalno pomažu rad misija, da traže i upravljaju raznim načinima i sredstvima kojima se pomažu misije, da primaju i pomažu one koji dolaze iz misijskih zemalja radi rada i studija itd.

Na odgovornost za misije njegove papinske službe, Sinode biskupa, biskupskih konferencija i biskupa partikularnih Crkava pod-

„Biskupova će biti zadaća da kod svojeg naroda, osobito među bolesnicima i onima koje su pritisle nevolje, pobuđuje duše da one svim srcima prikazuju Bogu molitve i djela pokore za evangelizaciju svijeta; da kod mladića i klera rado podupire zvanja za misionarske zajednice, primajući sa zahvalnošću ako Bog izabere neke da se priključe misijskoj djelatnosti Crkve; da bodri i pomaže redovničke dijecezanske kongregacije da preuzmu svoj dio u misijama, da promiče kod svojih vjernika djela misijskih instituta, a navlastito papinska misijska djela.“

sjeća i papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici *Redemptoris missio*, pozivajući na „suradnju među Crkvama, u stvarnoj uzajamnosti koja ih čini spremnima na davanje i primanje“. Misija Crkve, zasigurno, šira je od samog 'zajedništva među Crkvama': uz pomoć koju pruža pri ponovnoj evangelizaciji, ona mora također ići dalje u smislu osobitog misijskog djelovanja. Pozivam sve Crkve, mlade i drevne, da podijele sa mnom tu skrb, osiguravši porast misijskih zvanja i prevladavši razne poteškoće.“ (RM, 64)

Sveti Ivan Pavao II. pokazuje koliko je svjestan poteškoća, manjka duhovnih zvanja, potrebe za

obnovom, tj. novom evangelizacijom Crkve na starim kontinentima, ali i opasnosti da se zbog potrebe da se misija ostvaruje kod kuće zanemari misija prema nekršćanskom svijetu. (Usp. RM, 85.) Toliko smo puta i sami u našim zajednicama, gotovo trideset godina nakon te enciklike, čuli da su i nama samima potrebne misije, da možemo misijski djelovati i u svojoj župi, biskupiji, Crkvi. No već 1991. godine, a što je jednako aktualno i danas, papa Ivan Pavao II. objašnjava: „primit ćemo upravo ono što velikodušno od svojega damo, pa su već danas mlade Crkve, među kojima mnoge imaju čudesan procvat zvanja, kadre starih Crkvama slati svećenike, redovnike i redovnice,“ potičući tako na uzajamnost i zajedničku odgovornost za spasenje svijeta (RM, 85).

Na vratima trećeg tisućljeća Ivan Pavao II. govori: „Moramo u sebi gajiti tjeskobu apostola da drugima prenesemo svjetlost i radost vjere te za taj ideal moramo odgajati sav Božji narod. Ne možemo ostati mirni pomišljajući na milijune svoje braće i sestara koji su također otkupljeni Kristovom krvlju, koji žive ne znajući za Božju ljubav. Za svakog vjernika, kao i za cijelu Crkvu, pitanje misije mora biti na prvome mjestu jer je riječ o vječnoj sudbini ljudi i odgovoru na tajanstveni i milosrdni Božji naum.“ (RM, 86)

U ovom mjesecu, kad smo proslavili Duhove, rođenje naše Crkve po silasku Duha Svetoga nad apostole, ne zaboravimo moliti za naše biskupe, njihove nasljednike, da ih Duh Sveti učini hrabrima kao apostole na dan Pedesetnice, da ih prosvjetli i vodi u njihovu poslanju, u njihovoj misiji navještaja radosne vijesti svakomu stvorenju.

Kao što vidimo iz ovoga kratkog pregleda crkvenih dokumenata o papinskoj i biskupskoj odgovornosti za misije, svjesni smo da oni svoje poslanje ne mogu ostvariti bez svojih prvih suradnika – prezbitera, a prema popisu misionara Crkve u Hrvata, ni bez redovničkih zvanja. O njihovoj ulozi, radu i misionarskom poslanju govorit ćemo u sljedećem broju.

 ZAMBIJA
– don Boris Dabo

Nova evangelizacija Misije svete Marije Njoko i okolnih sela

„Oče, evo nas, i mi ćemo biti misionari zajedno s vama!“ Tako su govorili s entuzijazmom naši prijatelji dok su se iskrcavali iz auta kojim smo ih bili dovezli od rijeke Zambezi, koju su prešli čamcima, i dok su ulazili u kuću koju smo im pripremili za smještaj u misiji u sljedećem tjednu, koji će provesti s nama.

D ošlo ih je u prvoj skupini 15 muškaraca i žena iz grada Livingstonea, koji je središte naše biskupije, u nedjelju 5. svibnja. Druga skupina, od njih 30, dolazi u srijedu, a onda dolaze još tri mlada svećenika. Dvojica su iz Zambije, otac Mukubesa, iz susjedne Župe Sioma, i otac Ignazio Muyunda, iz susjedne Biskupije Mongu, a treći je iz Nigerije, no u službi je u Biskupiji Livingstone. Tad će ekipa biti potpuna!

Prva skupina, oni koji su stigli u nedjelju, već su sljedećeg jutra počeli svoj misijski rad tako što su u pet sati ujutro, još za mraka, u kući gdje su bili smješteni, a to je naša župna kuća, koju smo im cijelu dali na korištenje, počeli molitvu. Ta se molitva čula po čitavoj misiji jer je bilo pjesme i glasne molitve (i mene je probudila), a trajala je više od jednog sata. Nisam se začudio, poznati su mi još od prije nekoliko godina, dok su sudjelovali u evangelizaciji u tada novoj misiji, Nawindi.

U drugoj kući bila je smještena skupina, slična njima, iz Misije Nawinda, koja se također pridružila našem misijskom programu. Tako je molitva i pjesma dopirala i iz njihove kuće. I jedna i druga skupina ranom su molitvom, prije zore, skupljale energiju za dnevni misijski rad. Bili smo blagoslovljeni tih dana njihovim molitvama u misiji. Neki iz te skupine došli su sa svojim šatorima i taborovali u šumarcima u misiji. Nisu se žalili ni na povremeni nedostatak vode na javnim fontanama ni na hladne noći u šatoru. Hranu su kuhali sami u svojim skupinama, a donijeli su ju sa sobom. Četvero od njih tek će za koji dan biti službeno primljeno u tu skupinu i biti poslano u evangelizaciju.

Voda u misiji pumpa se solarnim sustavom iz rijeke Zambezi, pa kada sunce zađe, spremnici presuše i vode nestane zbog povećane potrošnje i treba čekati sutrašnje jutro, dok se sunce podigne, da solarna pumpa opet počne pumpati vodu. Ona prva skupina od petnaestero ljudi stigla je iz Living-

stonea, a druge skupine, za glavni program, koji počinje u četvrtak, stižu iz okolnih mjesta. Očekujemo da će ljudi preplaviti misiju. Podigli smo velike šatore, u koje će se smjestiti oni koji nisu dobili mjesto u zgradama.

Onaj mladi čovjek iz Livingstonea koji mi je na početku rekao da su i oni misionari (kasnije ću ga bolje upoznati), inženjer je za vodu i radi u „Zambia Air Forceu“. Slijedećeg jutra sreli smo se dok je razgledavao misiju i rekao mi je nešto što mi je bilo drago čuti jer mi to još nitko nije rekao. A rekao je ovo: „Oče, to što vi radite ovdje i u drugim vašim misijama, vi to radite strasno.“ Tako on meni, a ja njemu: „Hvala, Bog najbolje zna kako radim, neka mu je hvala i slava.“

Jučer, prvog dana evangelizacije, naši su se misionari razdijelili u pet grupa i svaka od njih krenula je po selima, od kolibe do kolibe, od dvorišta do dvorišta. Ondje bi sjeli i razgovarali s domaćinima. Govorili su im o programu evangelizacije i kateheze koje će se

održavati u četvrtak i sljedeća tri dana te ih pozivali neka dođu i čuju Božju riječ i budu dirnuti onim što će se odvijati. Na povratku su nam rekli da su ih ljudi lijepo primali i da su neki obećali doći. Tako su činili sve dok nisu prošli gotovo sva sela uza Zambezi, južno od misije (u neka sela ipak nisu uspjeli doći).

Drugi dan otišli su u drugi kraj, s istim ciljem. Gledam, neki od njih nisu baš mladi, i čudim se kako se upuste u takve pustolovine daleko od svojih obitelji, dok hodaju po pijesku i suncu kao da su mladi. Taj put otišli su evangelizirati uz rijeku Njoko, istočno od misije. Opet će pozivati ljude na molitvu i katehezu. Jedna grupa, kako čujem, otišla je danas, drugog dana evangelizacije, u selo gdje su adventisti najjači i gdje su većina u selu njihovi sljedbenici, a koji baš nisu prijateljski raspoloženi prema nama katolicima. Baš me zanima kakav će prijam naći. Čut ćemo kad se vrate.

Druga grupa otišla je u selo u kojem živi voditelj jedne protestantske sljedbe, pa me zanima kakav će ondje biti odjek. Treća grupa otišla je u sela u kojima je stanovništvo još neodređeno što se tiče Crkve.

Sve grupe otišle su u pratnji naših domaćih članova iz Njoka.

Prije odlaska u sedam u jutro imali smo misu na kojoj smo molili za uspjeh evangelizacije tog dana. Svi su osjećali dodir Isusova Duha, koji ih

poziva, šalje i vodi. Nazočni su bili i neki naši prijatelji iz susjedne Župe Sesheke, koji su se ranije pridružili programu te su i oni sudjelovali u evangelizaciji tog dana. Također i supruga našeg prijatelja Raphaela, koja je došla sa svojom kćeri i sinom na program evangelizacije i ovdje je od prvog dana.

Na kraju drugog dana, predvečer, naši su se misionari vratili sa svojih putovanja i prije nego su otišli u kuću da se odmire i nešto pojedu, otišli su u crkvu. Opet smo čuli njihovu molitvu, u kojoj su Bogu zahvaljivali i molili za one koje su tog dana posjetili.

Nisam još imao prigodu razgovarati s njima o tome kako su ljudi reagirali, ali sam čuo od onih koji su ih pratili da su ljudi obećali doći, osobito kad su čuli da će biti molitve izganjanja zloduha i liječenja, kao u apostolsko vrijeme. Kaže NamaKnado: „Uf, ima mnogo demona u onom kraju gdje su danas bili, ljudi će dolaziti da se oslobode od zlih duhova. Mnogo, mnogo demona...“ I smije se.

Trećeg dana, u srijedu, nakon jutarnje mise, ponovno evangelizacija u selima uz rijeku Zambezi, sjeverno od misije. Auto će ih odvesti u sela i ondje ih ostaviti, a oni će opet započeti svoj program od kuće do kuće. Nisam čuo da ih netko nije lijepo primio, uvijek su se vraćali zadovoljni.

U isto vrijeme Namakando danas ima zadatak prevoziti skupine ljudi koji su platili prijevoz za dolazak na misiju sljedećih dana evangelizacije. Dovede će skupinu iz Sesheke, a onda odlazi u Siomu po tamošnju skupinu, pa onda stižu autobusom oni iz Livingstonea, koji će se iskrcati na glavnoj cesti i sve ih treba manjim autom dovesti do rijeke, da bi mogli čamcem prijeći do misije.

Večeras očekujemo dolazak većeg broja ljudi. A sutra počinje program evangelizacije i molitve. Tomu se svi veselimo. Puno je posla učinjeno u misiji ovih dana pripreme. Najprije smo sagradili pozornicu. Ona je narod prokročio i očistio teren ispred pozornice, pripremio kuće za smještaj i podigao šatore. Budući da ovdje nema struje, pripremili smo agregate koji će se koristiti za glazbene instrumente, razglas i za rasvjetu na bini. Dio njihova evangelizacijskog programa jest pjesma popraćena instrumentima – vokalno-instrumentalni sastav. Agregat je spreman za to, već su imali jednu probu. Drugi agregat pomaže u pumpanju vode zbog povećane potrošnje.

Narod se okupio, njih nekoliko stotina, što evangelizatora, što znatiželjnika, što onih koji očekuju izlječenje svojim bolesti i muka. Misija se napunila narodom. Sve su kuće bile pune, veliki vojnički šatori popunjeni baš kao i mali. Program je mogao početi. Nakon što sam ih ja kao do-

TANZANIJA
– don Dražan Klapež

Noela je otišla gladna u školu

Svako dijete ima pravo na radosno djetinjstvo i školovanje. Srce me boli zbog činjenice da u 21. stoljeću postoje dijelovi svijeta gdje djeca to nemaju. Tako je, nažalost, i ovdje u Tanzaniji. I još kad su k tomu gladna i bolesna, nema strašnijega. Svakodnevica je te djece teška i u potpunosti drugačija nego u nekim drugim dijelovima svijeta.

mačin sve pozdravio, započela je kateheza na otvorenome. Ljudi su posjedali po klupicama, u hladovini stabala i pažljivo slušaju što im prvi govornik govori. Svećenik Mukubesa započeo je s poviješću spasenja od stvaranja nadalje. Netko čita biblijski tekst, a on objašnjava što je sve Bog činio i čini da nam pomogne i dovede k sebi. Tako od jutra do večeri, pouke s pauzom za ručak. Prvi dan bio je posvećen obraćenju: „Obratite se i vjerujete evanđelju.“ Opet molitve i pjevanje navečer, ali ne do kasno, jer sutra je molitva hvale u pet ujutro.

Posljednja tri dana evangelizacije, osjećali smo se bliski prvoj Crkvi onako kako je opisana u *Djelima apostolskim*. Pavao i Barnaba, Petar i drugi apostoli propovijedali su snagom koja je djelovala na živote i srca ljudi. Vidjeli smo i znakove, bilo je i burnih reakcija, ljudi su ostajali zapanjeni, nisu to još nikada vidjeli. Otac Ignacio unio je još veći žar i bilo je dramatično gledati i slušati. Ljudi govore: „To nam je trebalo!“ To je rekao danas na kraju programa, na nedjeljnoj misi, i gospodin Kabati, predsjednik crkvenog vijeća.

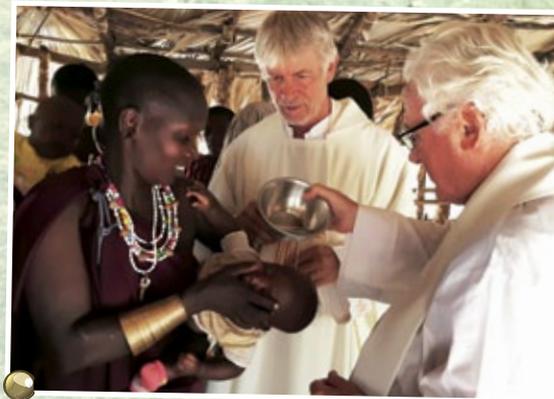
Naši su misionari otišli, narod se vratio svojim kućama i sada želimo i molimo da se Božje djelo spasenja i ozdravljenja nastavi, a mi ćemo i dalje surađivati.

Mnoga se djeca bude već u ranoj zori i putuju u udaljenu školu da bi došla na vrijeme na nastavu. Satima pješake do škole. Put nije lagan, a prijevoza nema. Mnoga ne doručkuju, jer rano ustaju, a mnoga ne doručkuju zato jer nemaju što. Tako su djeca cijeli dan, od rane zore do kasnog popodneva, u školi s praznim trbuščićem i zbog toga često padaju u nesvijest.

Tako su nedavno u Luhindu, u osnovnoj školi, malu Masajku iz trećeg razreda, koja je pala u nesvijest, morali prebaciti motociklom u ambulantu.

Učitelji su najprije posumnjali da je dijete bolesno, da ima malariju, ali liječničkim pregledom utvrđeno je da je uzrok bio – glad. Tužno je to. Pretužno.

Mala djevojčica Noela Shangelalila navečer nije ništa jela. Ostala je s bakom u kolibici, dok su joj roditelji otišli s kravama na pašu u savanu, u tada sušnom periodu go-

dine. I baka i djevojčica nisu imale što jesti. Ujutro je mala Noela morala u školu gladna i od gladi se onesvijestila.

Veliko siromaštvo i borba za život zajednički su u mnogim obiteljima na ovom području, a najviše ispaštaju djeca.

Državne vlasti odnedavno su započele program da se djeci u školi daje jedan obrok, međutim sve to ne funkcionira najbolje. Neke škole predlažu roditeljima da daju mali

DR KONGO
– fra Ilija Barišić

Završena gradnja mosta na rijeci Mususi u Misiji Ngengere

Papa Franjo nas poziva: „Gradite mostove! Za uspješno naviještanje evanđelja gradite mostove, a ne zidove. Isus je gradio mostove, a ne zidove. Njegova poruka spasenja upućena je svim ljudima i cijelomu svijetu. Nama su potrebni mostovi, a ne zidovi. Treba razvijati kulturu susreta! Nužno je potrebno da, svatko na svojem području i terenu, aktivno nastoji i učini sve što je moguće da se iskorijene uzroci bijede i nevolje tog naroda; da svatko gradi mostove bratskih odnosa, što je temeljni uvjet za svaki pravi ljudski razvoj i napredak“, poručio je papa Franjo 8. siječnja 2018., pred svim diplomatima koji su akreditirani u Vatikanu.

novčani prilog da bi djeca mogla imati jedan obrok u školi. Ali ljudi su siromašni.

U našem Dječjem vrtiću „Alojzije Stepinac“ u Dakawi i Osnovnoj školi „Elizabeta Sanna“ u Magogu djeca dobiju jedan obrok dnevno, ali to je samo kapljica dobrote u oceanu problema koji tište ove dobre ljude s kojima živimo.

Molimo da nikada više ne bude gladne djece i nadamo se boljemu sutra.

Lijep pozdrav svima u domovini!

Mislim da nije potrebno tražiti smisao ni davati tumačenje navedene Papine poruke, međutim, moram priznati, ta me Papina poruka nadahnula i ponukala, potakla i ohrabrila za gradnju mosta preko rijeke Mususe, koja dijeli našu Misiju Ngengere od Župe Musimba, u

Biskupiji Butembo-Beni, u Kongu. Potreba koja se ukazala i nakana koju smo imali, u dogovoru s prefektom naše nove srednje škole Institut svetog Franje Asiškoga i predstavnicima roditelja te dvojicom župnika i župnim savjetom, bila je da osiguramo đacima i njihovim roditeljima siguran prijelaz preko rijeke Mususe, koja uslijed velikih kiša često veoma nabuja i vrlo je opasna.

Svaki početak je težak i neizvjestan, ali svaki dobar svršetak donosi posebnu radost i zadovoljstvo. Bilo je ovo prvi put da sam se upustio u „pustolovinu“ gradnje mosta, i to preko dosta velike i neugodne brdske rijeke.

Sažetak kratke povijesti gradnje našeg mosta

Ponajprije treba spomenuti da, prema državnom zakonu u DR Kongu, stranac ne može voditi javne radove bez posebne radne dozvole. Zbog toga, odmah na početku projekta, osnovali smo odbor koji će biti odgovoran za izvođenje radova. U njemu su bila dva župnika, jedan inženjer, prefekt srednje škole i dva predstavnika roditelja te župnog savjeta.

Uputili smo i pismo – molbu svim nadležnim vlastima grada i teritorija, kao i kralju (Cheferie), za njihovo odobrenje i podršku. (Međutim, da smo čekali njihov odgovor, radove ne bismo još ni započeli.)

Nakon izviđanja terena i okolice inženjeri su predložili mjesto i način gradnje mosta. Predložili su postavljanje velike metalne cijevi u jednom tjesnacu rijeke. Cijev je bila promjera šest metara, a dužine nešto više od sedam metara. Ugovor je sklopljen s inženjerima i građevinskom tvrtkom „Bribo“ i radovi su započeli polovicom ožujka 2018. godine.

U to vrijeme nivo rijeke bio je dosta nizak. Inženjeri tvrtke koja je trebala izvoditi radove, tvrdili su da imaju veliki buldožer, kojim će probiti osamdesetak metara puta, postaviti i zatrpati cijev. Ali... Ali našli su se u nezgodi, jer njihov buldožer odavno nije bio u funkciji, tako da ne

samo da su odustali od radova, već su, jednostavno, nestali, bez traga i glasa.

Radovi su nastavljeni u studenome, u našoj „župnoj režiji“, s našim inženjerom i radnicima. Cijela konstrukcija mosta dugačka je 24 metra, a između pobočnih zidova širina mosta je sedam metara, dok je visina s nasutom zemljom oko devet metara.

Na mostu je s obje strane postavljena zaštitna ograda od stupića i cijevi te trotoar za pješake.

Svi radovi završeni su 23. veljače 2019. godine. Te subote, u predvečerje, svi smo odahnuli, a radnici su spontano, u jedan glas, sa svim radoznalim gledateljima zapjevali: „Tebe Boga hvalimo“, a nakon toga: „Veliča duša moja Gospodina...“

Želio bih napomenuti da za otvorenje mosta za vozila s druge strane rijeke Mususe, na strani gdje se nalazi Župa Musimba, čiji teritorij je pod vlašću kralja, a ne grada, treba još prokopati i urediti 80 metara puta. Mi smo već uplatili trošak za taj posao, koji će dovršiti Biskupijski ured za razvoj sa svojim buldožerom. Nadamo se da će naš biskup, svojim autoritetom i ugledom, ubrzati i iznuditi dozvolu od kralja, koji nam nameće svoj ritam.

Gradnja mosta iziskivala je dosta napora i potrošena materijala: 77 kamiona kamena, 19 kamiona pijeska,

148 kamiona zemlje utovarene lopatama te 412 vreća cementa (po 50 kg). Od početka do kraja gradnja mosta stajala je 41 015 dolara. Tijekom gradnje nailazili smo na različite poteškoće. Nedaleko od mosta nalazi se kamenolom, gdje smo platili kamen za most, ali policija zvana „Aner“ zaplijenila je alat radnicima i zatvorila vlasnika kamenoloma.

Nestručnost i neodgovornost inženjera, neposluh vozača, neiskustvo radnika – zidara, nepredvidljive kiše, „podrška“ lokalnih vlasti i inženjera zadavali su nam velike poteškoće, ali Božja providnost vjerno nas je pratila, pomagala i čuvala.

Od početka postavljanja temelja pa do završetka radova nailazili smo na velike zidove, ali, Bogu hvala i slava, nije bilo ni nezgode niti ranjavanja. Zaista Bog čuva svoje!

U znak zahvalnosti, na poseban način iz dubine duše i iskrena srca, mi vjernici i stanovnici misija Ngenere i Musimba u jedan glas kličemo i Bogu hvalu dajemo, jer jedino on i samo on, snagom Svetog Duha, mogao je prosvijetliti, nadahnuti i potaknuti te ujediniti naše dobročinitelje, koji su nam pritekli u pomoć i pomagali u ostvarenju našeg sna – izgraditi most na rijeci Mususi!

Jedino Bog i samo on može na graditi i stotruko uzvratiti, kako pojedincima, tako i obiteljima, žu-

pama, redovničkim zajednicama i samostanima koji su pomagali u gradnji.

Neki su nam slali pomoć izravno na naš račun, a mnogi su nam pomagali posredovanjem Papinskih misijskih djela u Zagrebu ili Sarajevu.

Od 2. siječnja do 31. prosinca 2018. godine od Papinskih misijskih djela primili smo 23 600 eura. Od Franjevačkog samostana u Dubrovniku primili smo 4588 dolara, a od pojedinaca 700 dolara. To je bio prinos naših dobročinitelja za most te svakomu pojedinačno i svima zajedno od srca zahvaljujemo!

Po zagovoru sv. Klare, nebeske pokroviteljice naše misije, i svetog Franje Asiškoga, čije ime nosi naš most, te po zagovoru bl. Ivana Nepomuka, nebeskog zaštitnika mostova, Božji blagoslov zazivamo, moleći za svakoga i za sve!

Za kraj, papa Franjo nam poručuje: „Graditi mostove, to je put humanizacije u školi Isusa Krista. Gradimo odvažno i ustrajno mostove koji povezuju ljude i naraštaje, koji pomažu pravi razvoj različitih socijalnih i profesionalnih sredina, ali uvijek s posebnom pažnjom i brigom za malene i siromašne, kao i za sve one koji su na bilo koji način isključeni iz našeg društva. Vjera je izvor prave radosti, koju nam nitko ne može oteti. Graditi mostove s vjerom, odvažnošću i ustrajnošću, to je zaista misija humanizacije današnjeg društva.“ (Audijencija 12. svibnja 2018.)

Domaća zvanja u Nigeriji

1. lipnja ove godine slavi se 130 godina od uspostave Papinskoga misijskog djela sv. Petra apostola, koje pomaže u odgoju domaćih zvanja u misijama. Tom prigodom razgovarali smo sa sestrom Ann Mary od Djeteta Isusa, koja pripada družbi sestara Karmelićanke Božanskog Srca Isusova. Rođena je u Nigeriji te se sa zajednicom upoznala po s. Ani Mariji Maleš i s. Luciji Vincek, koje kao misionarke djeluju u toj zapadnoj afričkoj državi.

? Puno smo toga čuli o Nigeriji, no možete li nam malo preciznije predstaviti tu afričku zemlju. Gdje se nalazi i koliko ima stanovnika?

! Nigerija je država u zapadnoj Africi. Na jugu izlazi na Gvinejski zaljev, dio Atlantskog oceana. Na zapadu graniči s Beninom, na sjeveru s Nigerom, na sjeveroistoku s Čadom, a na istoku s Kamerunom. Ime je dobila po rijeci Nigeru. U Nigeriji žive mnogobrojni narodi te u njoj postoji oko 400 različitih jezika, od kojih su najrašireniji jezici naroda Yoruba, Hausa i Igbo. Službeni jezik je engleski. Najmnogoljudnija je afrička zemlja.

? Sestro, zašto ste postali karmelićanka BSI i kako ste izabrali svoje ime?

! Zajedno sa svojom svetom sestrom Terezijom od Djeteta Isusa, koja je shvatila da je njezin poziv ljubav, reći ću da je moj osobni poziv karmel. Rođena sam u duboko katoličkoj obitelji, u kojoj vlada strahopošto-

vanje prema Bogu, koja Boga ljubi i štuje. Nas je u obitelji, zajedno s mojim predivnim i cijenjenim roditeljima, osmero djece – tri brata i pet sestara, od kojih je jedna umrla. Tijekom odrastanja, kako u obitelji tako i u školi, nitko nije vjerovao da ću ja ikada postati časnom sestrom. I danas je moj otac još uvijek iznenađen, jer je mislio da će njegova prvorođena kćer postati redovnicom, a ne ja, koja sam drugorođena.

? Kako je izgledalo vaše djetinjstvo?

! U školi su me nazivali „prekrasna bezbriga“, jer sam za njih bila predivna, mada nisu razumjeli tu vrstu ljepote. Voljela sam život: modu, glazbu, putovanja; imala sam prijatelje koji se mojim roditeljima nisu sviđali, no otac i majka svoje su pouzdanje stavljali u Boga.

? Kako ste upoznali karmelićanke BSI?

! S karmelom me upoznao moj bratić Cornelius, koji je svećenik. Njegovi su ga prijatelji pokušavali obeshrabriti, govoreći mu da

neću moći izdržati u karmelu, no on je samo odgovarao: „Poznajem svoju Ogemariju, kako me običavao zvati (što na igbo jeziku znači ‘Marijino vrijeme’).“

Kad sam ušla u karmel, ono što je očaralo moje srce i dušu bila je JEDNOSTAVNOST – jednostavan život u karmelu, koji me je potom usmjeravao na razgovor s Bogom u molitvi. Bog mi je prišao u blagu povjetarcu, smirujući moje bučno ja. On još uvijek nije gotov s radom na meni, i dalje mijenja moju nutritinu.

Zahvaljujem Preblaženomu Trojstvu, mojoj jednostavnoj kraljici ljepote karmela – Mariji, mojemu Djetešcu Isusu, poniznu i dobru sv. Josipu i mojoj izvanrednoj majci Mariji Tereziji od sv. Josipa što su na poseban način bili sa mnom u ovih posljednjih devet godina, koliko sam u karmelu, od kojih sam šest godina sestra karmelićanka Božanskog Srca Isusova.

? Što za vas znači biti redovnica?

! U karmelu BSI upoznala sam i počela razumijevati život

molitve življen za Boga i za duše po cijelom svijetu, a naročito za duše koje su najviše zabludjele. Neka je hvaljen naš Gospodin Isus Krist, sada i uvijek.

? Koje je područje vašeg rada?

! U skladu sa svojom karizmom, karmelićanke BSI i u misijama djeluju u odgoju i katehizaciji djece i mladih. Često posjećujemo obitelji, bolesnike i siromahe te im pomažemo duhovno i materijalno. Dijelimo hranu, rižu, grah, malo mlijeka u prahu i lijekove. Volim svoj narod i želim pomoći gdje god mogu. Sestre su aktivne i u župi – pomažu crkvenomu zboru i animiraju zbor mladih te sa školskom djecom u svladavanju školskog gradiva i vjeronaučnoj pouci. Nastojimo razviti što veću ljubav i pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji. Naša župa ima 14 filijala i volim kada idemo po selima, u teže pristupačna područja. Tada okupljamo ljude na molitvu i pouku. Najviše boravimo s djecom.

? Koliko trenutno ima sestara u zajednici?

! U zajednici je trenutno 11 sestara – devet Nigerijki i dvije Hrvatice. S. Callista, jedna od prve dvije domaće sestre, trenutno je na ispomoći u Kamerunu. Uz njih su još četiri postulantice i četiri kandidatice.

? Koliko poznajete Hrvatsku?

! U Hrvatskoj sam boravila neko vrijeme kako bih stekla nova iskustva i dublje ušla u duh naše karizme, pa sam ju mogla malo bolje upoznati. Ne mogu prešutjeti veliku zahvalnost koju nosim u srcu prema dragomu hrvatskom narodu i sestrama koje su ostavile svoju lijepu zemlju i došle k nama kao svjedoci i navjestitelji Kristove radosne vijesti. Primili smo veliku duhovnu i materijalnu pomoć djelovanjem Papinskih misijskih djela i drugih dragih dobročinitelja.

? Koja bi bila vaša poruka za naše čitatelje?

! U ime djece i mladih, siromašnih obitelji, bolesnih i na-

puštenih, svima vama koji nam pomažete i molite za nas, najljepša hvala i Bog vas blagoslovio. DALO, CHUKWU GOZIE UNU!

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

Da se svećenici, kroz jednostavnost i poniznost svog života, djelatno sužive sa najsiromašnijima.

Siromaštvo je za Kristove učenike prije svega poziv da slijedimo Isusa siromašna. To znači ići za njim i uz njega, putem koji vodi do blaženstva kraljevstva nebeskoga (usp. Mt 5, 3; Lk 6, 20). Biti siromašan znači imati ponizno srce koje zna prihvatiti vlastito stanje ograničena i grešna stvorenja, da bismo pobijedili napast svemoći, koja nas zavarava da smo besmrtni.

U svojoj enciklici *Laudato si* Sveti Otac podsjeća nas na jednostavnu i veliku istinu: „Mi nismo Bog.“ Poniznost je zato i poštenje prema samomu sebi, osjećaj za vlastitu mjeru, spoznaja da uvijek možemo pogriješiti i da uvijek imamo što naučiti. Kada prihvatimo tu istinu, tada dopuštamo da nas božanska milost preobrazi.

Svećenikov jednostavan način života, uvijek dostupan, predstavlja ga kao nekoga tko je vjerodostojan u očima ljudi. Takav služi životu, hoda srcem i brzinom siromašnih. Istina, svećenici nisu posvećeni da

budu „superheroji“, ali su pozvani da budu gostoljubivi, umjereni, uljudni, strpljivi i dobra srca. To je „osnovna gramatika“ Kristova službenika, kaže Sveti Otac.

„Autentičan svećenik duhovno je bos iz poštovanja prema blizini Božjega lica, za koje ustrajno vjeruje da je sveto i milosrdno. (...) Daleko je od hladnoće rigorista, kao i od površnosti onoga koji je popustljiv na jeftin način. Širi nadu i utjehu. Blizu je svima koji su napušteni i koji trpe. A budući da je slobodno prihvatio da ne raspolaze sam sa sobom, nema ni dnevni red koji bi branio, nego svaki dan Gospodinu prikazuje svoje vrijeme da bi ga ljudi mogli susretati. Dapače, osobno se pretvara u susret. Tako svećenik nije birokrat ni bezlični službenik institucije. Nije zaređen radi poduzetničke uloge, niti ga ne pokreću pravila i zakoni učinkovitosti.

Ne traži zemaljsku sigurnost ili počasne naslove. Za sebe ne traži ništa što bi nadilazilo stvarnu potrebu

za normalan život, niti se opterećuje da za sebe veže osobe koje su mu povjerene. Njegov jednostavan način života, posvećen bitnomu i uvijek na raspolaganju, stvara i gradi kredibilitet u očima naroda. Kao sluga života, ima otvoreno srce i ruku za siromahe. Postaje bogat time što ga mnogi pohađaju i traže. On je čovjek mira i pomirenja, znak i sredstvo Božje nježnosti, pozoran na širenje dobra s jednakom strašću s kojom drugi vode brigu o svojim interesima. Zna da je Božja ljubav sve“, rekao je papa Franjo talijanskim biskupima.

Na pročelju bazilike rođenja Isusova u Betlehemu nalaze se obrisi antičkih vrata, koja su s vremenom postala malen prolaz, a svima nama jasna poruka: „Moramo se prignuti da bismo ušli i susreli Boga koji je toliko različit od naših predrasuda i razmišljanja – Boga koji se krije u poniznosti novorođenčeta.“ (Benedikt XVI.)

PMD

Evangelizacija kroz obrazovanje mjesnog svećenstva

Crkva 1. lipnja obilježava 130. obljetnicu Djela svetog Petra apostola

Papinsko misijsko djelo svetog Petra apostola nastalo je u Francuskoj, na prijedlog apostolskog vikara Nagasakija, biskupa Cousina, iz Stranih misija u Parizu. Bio je uvjeren u potrebu ređenja domaćih svećenika, svećenika koji su se tada nazivali "domorodačkima". Djelo se zauzima za jednu od najhitnijih potreba u širenju evangelizacije: obrazovanje i formaciju mjesnog svećenstva izgradnjom i financijskom potporom sjemeništima u misijskim zemljama.

Biskup Cousin obraća se mladoj Jeanne Bigard (1859. – 1934.) da bi proveo svoj projekt izgradnje sjemeni-

šta u Japanu za duhovnu i teološku formaciju budućih japanskih svećenika. Potaknuta i vođena svojom majkom Stéphanie, Jeanne se daje u službu autohtonih crkava u misijama i spremno se odaziva na molbu mons. Cousina.

Nakon što je pružila važnu ekonomsku potporu za izgradnju crkve sv. Franje Ksaverskoga u Kyotu i nakon smrti njezina oca, Jeanne prodaje svu obiteljsku imovinu i daruje ju za misije. Ubrzo odgovara na poticaj biskupa Cousina te mu obećava prikupljanje sredstava za bogosloviju. U tu svrhu pokrenula je brojne akcije. Uskoro će njezini projekti postati toliko brojni, a neki će

trajati vrlo dugo, da će shvatiti da bez organizacije ne može uspješno obavljati svoj misijski apostolat te je potreba za stvaranjem organizacije postala nužna.

Godine 1889. u Caenu, u Francuskoj, osniva udruhu koja će kasnije postati Misijsko djelo sv. Petra apostola. Svojom enciklikom *Ad extremas Orientis* papa Lav XIII. preporučuje Djelo svim kršćanima, a 3. svibnja 1922. papa Pio XI. proglašava Misijsko djelo sv. Petra apostola papinskim. Jeanne Bigard Crkvi će ostaviti u nasljeđe jasnu spoznaju o važnosti mjesnog klera i duhovnu i materijalnu suodgovornost s mladim crkvama diljem svijeta.

Prvo zasjedanje Opće skupštine Vijeća biskupskih konferencija zemalja Latinske Amerike

Krajem svibnja u Tegucigalpi, u Hondurasu, održano je prvo zasjedanje Opće skupštine Vijeća biskupskih konferencija zemalja Latinske Amerike (CELAM).

Zasjedanjem je predsjedao predsjednik Vijeća biskupskih konferencija zemalja Latinske Amerike, kolumbijski kardinal Rubén Salazar Gómez, nadbiskup Bogote. Po svojem državnom tajniku kardinalu Pietru Parolinu papa Franjo poslao je sudionicima zasjedanja pismo u kojem ih poziva da uprave pogled prema Bogu i prema narodima Latinske Amerike te ocrtao Vijeće biskupskih konferencija Latinske Amerike kao tijelo crkvenog zajedništva. Po-

taknuo ih na suradnju, da bi, u obnovljenom duhu, poticali i podupirali Isusovo poslanje, dajući odgovore

na izazove tog kontinenta. Na kraju pisma Papa je zajamčio svoje molitve za rad skupštine te njezino održavanje povjerio majčinskoj zaštiti Djevice Marije. Apostolski nuncij u Hondurasu, nadbiskup Novatus Rugambwa, podsjetio je da pred izazovima stvarnosti djelovanje Crkve treba biti vidljivo, opipljivo i djelotvorno u javnom životu te je pozvao sudionike skupštine da razmotre latinoameričku stvarnost. Dobrodošlicu su sudionicima u ime Crkve u Hondurasu

izrazili Ángel Garachana Pérez, predsjednik biskupske konferencije i nadbiskup Tegucigalpe, te kardinal Oscar Andrés Rodríguez Maradiaga. Nadbiskup Garachana Pérez izrazio je nadu da će taj susret pomoći proširiti crkvene obzore, da bi se oživilo duhovno, pastoralno i institucionalno obraćenje, koje u ovom trenutku proživljava Crkva u Latinskoj Americi i na Karibima.

SPLIT

Najava 31. susreta misionara i misionarki

Od 29. lipnja do 3. srpnja 2019. godine u Splitu će se održati 31. susret misionara i misionarki Crkve u Hrvata, koji organiziraju Papinska misijska djela Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Domaćin je

ovogodišnjeg susreta mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup, zajedno sa svojim svećenicima, redovnicima, redovnicama i Božjim narodom. Na ovogodišnjem susretu sudjelovat će više od 20 misionara

i misionarki, koji će doći iz raznih dijelova svijeta, kao i nacionalni ravnatelji Papinskih misijskih djela Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Bogać program bit će radost i blagoslov svim sudionicima te će započeti svetom mi-

som u konkatedrali sv. Petra u Splitu. Sve informacije o susretu dostupne su na stranici www.misije.hr.

Svjetski dan borbe protiv dječjeg rada

Dana 12. lipnja obilježava se Svjetski dan borbe protiv dječjeg rada, koji je 2002. proglasila Međunarodna organizacija rada. Geslo ovogodišnjega Svjetskog dana borbe protiv dječjeg rada glasi: „Djeca ne bi trebala raditi na poljima, već na snovima!“

Dok promišljamo o djeci i njihovom odrastanju, pred očima imamo

sliku nekoga lijepog mjesta u kojem se djeca bezbrižno igraju s osmijehom na licu. Međutim za oko 152 milijuna djece diljem svijeta koja su zbog siromaštva prisiljena raditi i najteže fizičke poslove ta slika je daleko od stvarnosti. Milijuni djece izloženi su najgorim oblicima rada, kao što je ropstvo, obavljanje teških fizičkih poslova, rad u opasnim

uvjetima i sudjelovanje u oružanim sukobima (300 000 djece vojnika). Često žive u izolaciji i rade bez plaće ili uz minimalnu plaću, a rade iznad svojih tjelesnih mogućnosti te im je ugroženo zdravlje i sigurnost. Na taj način krše se temeljna dječja prava, poput slobode kretanja i izražavanja, te djeca nemaju mogućnost pohađati školu, a najčešće su tjelesno ili psihički zlostavljana i doživljavaju emocionalne traume.

Papinska misijska djela pokrenula su akciju: „Snaga riječi koja mijenja svijet“. Radi se o misijskim narukvicama. Između pet vrsta narukvica (u pet boja), nalazi se i bijela. Nošenjem bijele misijske narukvice, na kojoj je natpis igra, želimo si posvjestiti da je igra jedan od temelja sretnog djetinjstva. Nabavimo si i nosimo bijelu misijsku narukvicu i na takav način darujemo svoj prilog za pomoć djeci u misijskim zemljama.

ŠESTI MEĐUDEKANATSKI SUSRET U BOSNI I HERCEGOVINI (9. TRAVNJA 2019.)

Kršteni i poslani – Crkva Kristova u misiji svijeta

Održan je šesti Međudekanatski susret, na kojem sudjeluju svi biskupi, generalni vikari, provincijali i dekani u Bosni i Hercegovini. Susret se redovito održava u Nadbiskupskom sjemeništu „Petar Barbarić“ u Travniku, a na susretu se razgovara o važnim temama te mjesne Crkve.

Budući da je papa Franjo proglasio Izvanredni misijski mjesec listopad 2019.

godine i da su naši biskupi proglasili cijelu godinu Misijskom godinom (listopad 2018. – listopad 2019.), središnja tema ovoga Međudekanatskog susreta bila je misijska djelatnost Crkve. Fra Pero Vrebac, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene, koji je proveo u misijama 14 godina (Uganda, Ruanda i Kenija), održao je predavanje *Misijsko poslanje Crkve: svijest klera*

i puka u Bosni i Hercegovini o misijama. U prvom dijelu predavanja govorio je o širenju radosne vijesti u misijskim zemljama, koje je pratila napast pretjerana aktivizma i gradnje. Zatim je povezao tradicionalno misijsko djelovanje s onime poslije Drugoga vatikanskog sabora. Istaknuo je novo poimanje domorodačkog iskustva ljudskih i religioznih vrijednota, izgradnju misionarskih crkvenih zajednica i suradnju na misionarskom planu, iskustvo inkulturacije, proučavanje domorodačkih jezika i tradicionalnih vrijednota te potrebu dijaloga i komunikacije.

Uvažavajući sve vlastitosti pojedinih naroda, njihove povijesti, kulture i običaja, navještaj radosne vijesti Isusa Krista mora biti uvijek na prvom mjestu. Istaknuo je također da je misijsko djelovanje paradigma djelovanja cijele Crkve (EG, 15). U nastavku je govorio o misijskoj svijesti hrvatskog naroda, s naglaskom na Bosnu i Hercegovinu. Iznio je podatak da malobrojni hrvatski narod (Bosna i Hercegovina i Hrvatska) ima 80-ak misionara i misionarki diljem svijeta, od kojih je većina u Africi. U nekoliko posljednjih godina otišlo je u misije desetak mladih misionara i

misionarki. Ti podatci govore o kontinuiranoj i živoj vjeri te misijskoj svijesti našeg naroda. Svoje predavanje začinio je vrlo zanimljivim primjerima iz vlastitoga misionarskog života te ispitom savjesti svakog pojedinca i zajednice prema prvoj zadaći Crkve, a to je njezina evangelizacijska i misijska djelatnost. Nakon predavanja slijedila je vrlo aktivna rasprava, u kojoj su sudjelovali biskupi, provinci-

jali, nacionalni i dijecezanski ravnatelji, bivši misionari i dekani. Svi su se složili da je Misijska godina milosno vrijeme za našu mjesnu Crkvu i da se potrebno držati uputa koje su dali biskupi u pismu proglašenja Misijske godine: više surađivati s nacionalnim i dijecezanskim misijskim uredima, pozivati misionare u župe i u odgojne ustanove prigodom njihova dolaska u BiH, moliti molitvu za misije

svake nedjelje i svetkovine, moliti *Misijsku kronicu*, posebno tijekom mjeseca listopada, na proljetnoj koroni obraditi misijsku temu, a sve ustanove u biskupijama trebaju dati važnost misijskim temama, materijalno potpomagati misije, podržavati misijske akcije i svečano zatvoriti Misijsku godinu, odnosno Izvanredni misijski mjesec listopad 2019. Biskupi su proglasili Misijsku godinu „s

ciljem buđenja svijesti o misiji *ad gentes* i misijskoj preobrazbi života i pastorala“, prema želji i riječima pape Franje. Najodgovornije osobe u Bosni i Hercegovini za jačanje vjere, produblјivanje misijske svijesti i širenje radosne vijesti i ovim su susretom pokazale svoju pastirsku brigu za svoju mjesnu Crkvu, ali i otvorenost za mlade misijske crkve diljem svijeta

PMD BiH

MOSTAR

Prvopričesnički dar za izgradnju kuće na Salomonskim otocima

Dana 5. svibnja 2019. u Župi Marije Majke Crkve, u katedrali, 80 vjeronosnika primilo je prvu svetu pričest. Njih je ovu školsku godinu pripremao Davor Berezovski, župni vikar. U svojoj propovijedi potaknuo je prvopričesnike da poput apostola Petra i oni svakog dana iskazuju svoju ljubav i poštovanje prema Isusu i blišnjima. Obratio se i roditeljima da svojim životnim primjerom i poticajem nastave odgajati svoju djecu u kršćanskom duhu i vjeri.

Posebno dirljiv trenutak slavljа bio je tijekom prinosa darova. To nije bio uobičajen prinos kao na svakoj prvoj svetoj pričesti, nego nešto sasvim drukčije. Naime prvopričesnici su se

u korizmenom vremenu odricali slatkiša te su novac koji su planirali potrošiti na čokolade, bombone, lizalica, grickalice stavljali u misijsku kasicu. To je bio njihov prinos koji će biti poslan na Salomonske Otoke, gdje u misijama djeluju hrvatske časne sestre milosrdnice. Tim novcem bit će obnovljena jedna trošna kućica, u kojoj živi bračni par s desetero djece. Župni vikar je na projektoru prezentirao fotografije svih članova te obitelji i sadašnje životne uvjete u kojima žive te tako ganuo mnoga prisutna srca i duše.

Kao znak zahvalnosti za taj dar, obitelj sa Salomonskih Otoka prvopričesnici-

ma je poslala svoju zajedničku fotografiju, koja čini dio prvopričesničkog dara koji su prvopričesnici dobili na kraju sv. mise. Prije završnog blagoslova prvopričesnici su otpjevali pjesmu

Danas smo sretni, koja uistinu govori o radosti i ispunjenosti koju u svojim dječjim srca proživljavaju.

Mons. Luka Pavlović

Župa Boće ostaje vjerna

I ove korizme u Misijskoj godini, kad se posebno pripremamo za Izvanredni misijski mjesec listopad 2019., na poticaj župnika Filipa Maršića, vjernici malobrojne Župe sv. Antuna Padovanskoga

Boće (409 vjernika), u Bosanskoj Posavini, proveli su akciju prikupljanja novčanih sredstava za najpotrebitije u misijama. Uz molitvu, koja je bila i pokretačka snaga, prikupili su 2100 eura i 6000 maraka (22 800 kn). Vlač. Maršić ponosan je na svoje vjerni-

ke. Kaže da imaju široko i plemenito srce, ali treba htjeti i znati do njega doći. Nisu vjernici Župe Boće toliko bogati da ne bi znali drukčije potrošiti svoj novac, nego su u kršćanskom duhu shvatili korizmenu priprevu za Uskrs. Poruka korizme bila je molitva, odricanje, post i djela milosrđa. Poslušali su svojeg župnika i sve ono čega su se odrekli, moleći i posteći, pretvorili su u konkretno djelo milo-

srda. Tako je u Župi Boće korizmena akcija urodila obilatim duhovnim i materijalnim plodovima na radost i duhovnu izgradnju onih koji su sudjelovali u akciji, kao i onih kojima će ta pomoć olakšati život i odrastanje. Molimo i nadamo se da će njihovo vjerničko srce ostati široko i plodno kao i njihova draga posavska ravnica.

PMD BiH

Nakon što su se djeca vratila u svoje školske klupe i na župnu katehezu, u župi smo organizirali Misijску tucijadu, da bismo zajedničkom igrom i druženjem pomogli misijama Sestara franjevačkih misionarki iz Asiza. Roditelji su sa svojom djecom obojali pisanice i pripremili balone.

Tu nedjelju 5. svibnja vrijeme nam nije bilo naklonjeno za igre na otvorenom te smo se malo stisnuli u vjeronaučnu dvoranu. Prije same igre pomolili smo se za sestre franjevačke misionarke, koje radosnu vijest žive i pronose diljem planeta, u čak 25 zemalja. Igre su otvorili naš župnik fra Roko i kapelan fra Ivan, natječući se svaki

ZAGREB – SVETI DUH

Igrom pomažemo misije

sa svojim vjeroučenikom. Imali smo i pravedne sudce – naše tate, koji su budnim okom pazili kako se pisanica nosi u žlici i obilaze li se sve prepreke prije samog tucanja. Za igru smo imali oko 100 pisanica. Završnicu u igrama vodili su dvoje posebnih natjecatelja, uz veliko navijanje prisutnih. To su bili mali Lovro, koji ima oko tri godine, i Tonkica, djevojčica koja hrabro nosi posljedice dva moždana udara, koja se natjecala u svojim kolicima.

Pisanice smo na kraju podijelili potrebitima, a svako dijete sa sobom je ponijelo balon, da bi se cijela obitelj sjetila potrebitosti molitve i žrtve za misionare i misionarke. Druženje u igri nastavljeno je na radost onih najmanjih, ali i malo starijih. Naravno, za sve je bilo soka, keksa, bombona...

Mali prijatelji misija i s. Ljubica

P. S. Na fotografiji su oni najuporniji, koji bi se još igrali da je bilo pisanica...

Škola za modu i dizajn 'kreće' u misije

Misijska skupina u Školi za modu i dizajn u Zagrebu imala je prigodu upoznati rad i život misionara. Mi članovi skupine posjetili smo Nacionalni ured Papinskih misijskih djela, koji se nalazi u prostorijama HBK-a, gdje smo se upoznali s njihovom misijom i radom koji obavljaju u Hrvatskoj i u svijetu, od animiranja misija u domovini do pomaganja misionara u misijskim zemljama.

Pridružila nam se i sestra Bonifacija Barun, školska sestra franjevačka, koja nam je dočarala iz prve ruke što znači biti misionar. Podijelila je s nama priče iz osobnog iskustva, koje su nas potaknule da još više svojeg vremena uložimo u rad za misije, u molitvu i volontiranje. Mnogi od nas odabrali su jednog misionara iz Hrvatske da za njega mole i na taj način prate njegov rad.

Sve nas se to dojmilo i dobili smo „vjetar u leđa“ za daljnje projekte i suradnju s Nacionalnom upravom Papinskih misijskih djela.

Barbara Zeba, učenica

INDIJA
– o. Ante Gabrić

U Piprekhaliju i Kumrokhaliju

Već sam nekoliko dana na putovanju. Počele su tropske kiše, pa su putovi i nasipi uz Ganges tako skliski, da bi jedva i koza po njima hodala. A kad se posklizneš jednom nogom, ne možeš se zaustaviti na polovici nasipa. Rebra se dobro iščešu, a ja ovako mršav, koliko god jedem, nisam se do danas mogao »potkožiti«. No sve u svemu, mislim da je bolje biti kao »bračka srdela«. Sjećam se kako je jednom jedan debeljko sa mnom putovao. Ah, sirotan... I na nogama, i na rukama, i na leđima je išao. Pa kad se počeo kotrljati kao kakvo bure niz nasip, pa ravno u rižina polja, nisam znao da li bih plakao ili bih se smijao. Svojim štapićem nekoliko puta morao sam ga vući gore na nasip.

I što da vam kažem – no to držite za sebe, nemojte nikome kazati! – jednom sam ga dovukao upravo do vrha, kad se nenadano opet poskliznu. Ode i on i s njime mršavi Ante, no srećom – ili nesrećom – zaustavismo se na jednom grmu. Pa i bolje da vam sve ne kažem, kako smo iza toga vadili trnje iz nogu i ruku, jer inače neće nitko od vas htjeti doći u Bošonti. I ne zaboravite: ja sam ne bih tako daleko otišao, nego me povukao moj prijatelj, gospodin »Bačvić«.

No bilo kako bilo, ipak sam sretno prispio u Piprekhali. Pred kapelicom čekala me mala Petrova kćerka sa zdjelom vode, da mi po bengalskom običaju opere noge. Imala je što prati... I do leđa i preko leđa bilo je blato.

Kapelica je bila dupkom puna. Kod svete mise podijelio sam oko 90 svetih pričesti. Skoro cijelo selo. Samo stari moj Šoši nije mogao doći, pa smo njemu poslije svete mise od-

nijeli svetu pričest u njegovu kolibu. Čitavo je selo ispratilo svetu popudbinu. To je bio zadnji pohod Isusa starcu Šošiju. Koju nedjelju dana iza toga preselio se on u bolji život.

Jednom sam vam prije pisao o Šošiju. To je bio moj dobar prijatelj. U životu je mnogo propatio. Ljudi su ga tukli, pa je neko vrijeme izgubio pamet. I ime mu ostalo »pagla Šoši — luđak Šoši«. Mnogo je pjevao, po čitave noći, i to o Isusu, o raj, a osobito o svojoj pokojnoj majci. Krasne su to bile pjesme, priproste, pune nježnosti i ljubavi. Na seoskim »sijelima« ne bi mnogo govorio, no što bi rekao, vrijedilo je zlata. Jednom je jedan mladić nešto ukrao, pa ga je seoski sud sudio. Junačić se počeo

braniti i tumačiti kako on ima pameti, on zna što radi. Šoši se podiže i stade pred suce.

»Pametni, pametni... Vi ste pametni?«

»Dakako!« bio je spreman odgovor.

»Pa kad smo pametni, zašto mi pravimo grijeh?« — mirno će Šoši.

Šutnja... Teško je odgovoriti na ovo pitanje »luđaka« Šošija. Pametni smo, no »ludi pametnjaci« jer uza svu svoju pamet pravimo grijeh.

Sjetite se u svojim molitvama moga Šošija. Ja vjerujem, međutim, da on već pjeva one svoje lijepe pjesme o Isusu, o raj u i o svojoj dragoj majci u lijepom raj u. A ti, dragi Šoši, pomoli se za sve nas, da bismo mogli postati uistinu – pametni!

Popodnevna misa bit će u Kumrokhali. Vani pljušti. Prigrizao sam nešto u Benediktovoj kući. Saul će sa mnom. On kao zna za ravan put, pa će ići malo brže, a kad ono za kojih desetak minuta puta nestalo. Pred nama je kanal. Voda tek do pasa, kaže on! No, kad smo se spustili u kanal, samo je moja draga metkovaška glava virila nad vodom. Misne stvari metnuo sam na glavu, pa je barem to ostalo suho.

Podne se bliži. Kiša prestala, a sunce upalilo da se vrti u glavi. A onda strašni zadah blata i bara. Udarili smo, naime, ravno prema Pakhiralskoj rijeci, gdje ću s lađicom

prijeći put do Kumrokhalia. Ovo tropsko doba zna biti uistinu nesnosno. Jedna se velika zmija baš pred nama uvukla u travu. Čovjek je tako umoran, da na zmije ni ne misli.

Kod Pakhiralskog prijelaza uhvatila nas opet strašna kiša. Sklonili smo se u srušenu kuću prijašnjeg vlastodršca. No prije nas već su se tu sklonili pastiri. Sasvim prokisli. Djeca ko djeca, pitaju o svemu i svačemu. Mali bi Ram htio u školu dolje u Bošonti, no tko će kod kuće čuvati krave? Imao sam u torbi nekoliko američkih bombona, što sam ih nedavno primio iz Clevelanda. Lica su se odmah razvedrila... »Bilati mišti – Slatkiši s druge strane svijeta«. Polako ih ližu. Ne da im se sve potrošiti, jer ih oni žele ponijeti kući i pokazati svoje blago ostalima. Veseli oni, a veseo dakako i otac Gabrić da ih je mogao razveseliti.

U lađici prelazimo preko rijeke. Valovi nas ljujaju. U sredini rijeke postalo je i malo opasno. No lopovčić, mali naš lađar, ide baš preko velikih valova i smješka se našem strahu. Što njega briga: oko pasa ima tek komadić platna, pa ako se što dogodi, kao žaba će skočiti u rijeku.

Nadali smo se da će kiša malo prestati, ali samo pljušti i pljušti. Put je bio, uistinu, strašan. Skoro sam 20 godina u tim krajevima, no ne sjećam se ovakve nevolje. Od rijeke do Kumrokhalia ima kojih 40 do 50 minuta, a

nama sve skupa uzelo skoro tri sata. Blato, ne voda, bilo ga je do preko koljena. Oko dva sata poslije podne kiša je prestala, pa opet upalilo nemilo sunce. Nekoliko puta sam mislio da ću se srušiti. Sasvim iscrpljen stigao sam u Kumrokhali oko 3 sata. Sveta misa je bila u četiri. Često sam se morao držati oltara, jer se čitava kapelica počela oko mene vrtjeti. Iza mise tri krštenja: Dominik, Jelena, Katarina. Ova dva zadnja na spomen moje sestre Jele i moje pokojne majke.

Nakon svega je bilo seosko sijelo da uredimo sve oko prijevoza kukuruza što smo ga dobili iz Amerike. Posvuda je silna bijeda. Kukuruz ovdje ljudi nisu u životu jeli, no valjat će se priučiti, jer je žetva riže bila veoma slaba ove godine, pa je cijena jako visoka.

Sutra ujutro bit će misa u Phulbari. Valjati će ostaviti Kumrokhali oko osam sati navečer, pa poći malom lađicom do Kuriabhange, a odanle pješice do Phulbaria. Šudrinov sin Mihael odveo me do kanala, gdje je lađica već imala biti spremna. No o njoj ni traga ni glasa. Odnekud je nabasao jedan djeda, pa nam reče da će lađica ići, no da nije sigurno kada će, ali da obično ne ide prije ponoći. Na zdravlje, pomislih. Ići natrag u selo, nema smisla, pa oprostivši se s Mihaelom, sjedoh uz Fokitorski kanal. Sve mokro, a kako sam i ja sam bio mokar, nije me mnogo smetalo.

Blažena Dulce Lopes Pontes (1914. – 1992.) – brazilska majka siromašnih

Krsno ime blažene Dulce Lopes Pontes bilo je Maria Rita. Rođena je 1914. godine i imala je šest godina kad joj je preminula majka. Brigu o njoj preuzela je teta. S 18 godina ušla je u Kongregaciju sestara misionarki bezgrješnog začeca Majke Božje i uzela ime Dulce. Jedno od nadahnuća u razlučivanju njezina zvanja bio je život svete Terezije od Djeteta Isusa. Kad je ušla u samostan, napisala je: „Koliko god ljubavi imam u svojem malenom srcu, premalo je za tako velika Boga!“

„Po primjeru svete Terezije, mislim da su Djetetu Isusu draga sva djela ljubavi, koliko god ona mogu biti mala“ – govorila je Dulce, čija su se malena djela ljubavi pretvorila u velika djela brige za siromašne.

Tako je sestra Dulce utemeljila Udruženje radnika svetog Franje, odnosno kršćanski pokret radnika u brazilskoj saveznoj državi Bahiji. Potom je u napuštenim kućama na jednom otoku glavnog grada Bahije, Salvadora, počela okupljati bolesne osobe. Međutim morala je napustiti otok te je cijelu strukturu za prihvata bolesnih smjestila na nekadašnjoj ribljoj tržnici, ali općina ju je primorala da napusti i to mjesto.

Jedino mjesto gdje je mogla primiti više od 70 osoba kojima je bila potrebna liječnička pomoć bio je kokošinjac samostana u kojem je živjela te se on ubrzo pretvorio u improviziranu bolnicu. Tako je započela povijest još jedne ustanove koju je osnovala, a to je Bolnica svetog Antuna, koja je službeno otvorena 1959. godine, a imala je 150 kreveta. Danas ta ista bolnica prima 3000 pacijenata na dan. Ustanove koje je ona utemeljila danas su poznate pod nazivom Socijalna djela sestre Dulce (*Obras Sociais Irmã Dulce – OSID*), a djeluju kao privatne karitativne ustanove po brazilskim zakonima.

Godine 1979. upoznala je Majku Tereziju, koja je te godine dobila Nobelovu nagradu za mir. Sestra Dulce također je predložena za Nobelovu nagradu 1988., uz potporu švedske kraljice.

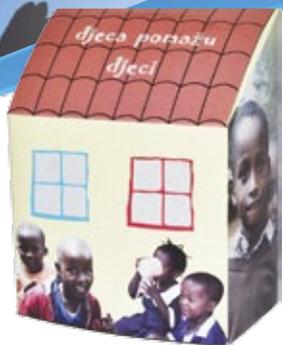
Posljednjih 30 godina sestra Dulce bila je slaba zdravija, a 1990. godine joj se dodatno počelo pogoršavati. Zbog toga je 16 mjeseci provela u bolnici, gdje ju je posjetio i papa Ivan Pavao II. Preminula je u Samostanu svetog Antuna 13. ožujka 1992. godine.

Prvo čudo po njezinu zagovoru dogodilo se 2001. godine, kad je jedna žena, Cláudia Cristiane Santos, danas 42-godišnjakinja, preživjela jako krvarenje nakon poroda, koje se nije zaustavilo ni nakon tri kirurška zahvata. Liječnici su bili izgubili svaku nadu, ali kad se pokrenuo molitveni lanac na zagovor sestre Dulce, krvarenje je prestalo.

Drugo je čudo koje se pripisuje „majci siromašnih“, kako su ju zvali, iscjeljenje čovjeka od sljepoće. Bio je slijep od 14. godine. „Nije bilo objašnjenja“, rekao je Sandro Barral, medicinski stručnjak, član odbora za praćenje čudesa. „Slijepac je, iz dana u dan, počeo vidjeti, bez objašnjenja.“

Sveti otac Franjo odobrio je dekret o čudesima i herojskim krepostima blažene sestre Dulce Lopes Pontes, iz Kongregacije sestara misionarki od bezgrješnog začeca Majke Božje. To priznanje otvorilo je put njezinoj kanonizaciji, koje će biti ovog srpnja.

Vič. Odilon Singbo

ZA MISIJE I MISIONARE:

Zrinka Drmić 50 KM * HKM Hagen, Schwelm – Ludenscheid 650 EUR * Vanja Šeremet 50 KM * N.N. 200 KM * Dragica Ač 50 KM * Svjetlana Previšić 70 KM * N. N. 50 KM * Vlač. Anto Ledić 90 KM * Ana

Knez 100 EUR * Pizzeria „Don Anđelo“ 20 KM * Anto Jurić 30 KM * Milijana Glavičević 100 KM * Kristina Mandić 50 KM * Vlač. Vinko Radić 500 EUR * Vjekoslav Mrgudić 100 kn * Klaudio Krajcar 500 kn * Dragica Laštro 100 kn * Stipe Čizmić 100 kn * Slađana Čaragonja 300 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn + 75 kn + 80 kn * Župa Orehovića 150 kn * Đuro Tomić 150 kn * Župa sv. Petra i Pavla, Velika Gorica 1.000 kn * Župa Hrvace 5.100 kn * Franjevački samostan Visovac 500 kn * Molitvena zajednica Sigetec i Biblijska grupa Ludbreg 11.140 kn * Marica Čavlina 50 kn * Sestre Franjevke, Split 500 kn * Zdenka Podhraški-Relja 30 kn * Župa Susak 400 kn * Župa sv. Ćirila i Metoda, Osijek 6.000 kn * Župa Cista Provo 2.180 kn + 2.180 kn + 170 kn * Župa Kula Norinska 4.000 kn * Irma Farkaš 30 kn * Župa Jakovlje 500 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Benediktinski samostan sv. Anđrije 100 kn * HKZ MI Trogir 3.800 kn * Vinko Klarić 150 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Marija i Božo Kostešić 100 kn * Branka Past 100 kn * Damir Barčić 75 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Vjeroučenići župe Staro Petrovo Selo 1.955 kn * Klara Pošćić Stilin 100 kn * OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo 180 kn * Karmel sv. Josipa, Levanjska Varoš 200 kn * Milan Komljenović 50 kn * Midhad Huskić 50 kn * Vinko Klarić 200 kn * Sandro Jakopčević 80 kn * Katica Šebek 100 kn * Margita Žager 15 kn * Zaviša Kačić-Alešić 100 kn * N. N. 282 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Tomislav i Dragica Ivošević 100 EUR * Marinko Hudolin 200 kn * Ivica Bradara 150 kn * N. N. 282 kn * Damir Dasović 1.200 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn * Misijska zajednica župe Gospić 3.000 kn * Veronika Valičević 50 kn * Goran Šipek 50 kn * D. Gatar 65 kn * Prvopričesnici i krizmanici župe Margečan 1.000 kn * Kćeri Milosrđa, Stablina 200 kn * Kćeri Milosrđa, Zagreb 200 kn * Zlatica Borojević 500 kn * Zdenka Sever 100 kn * OŠ Mate Lovraka, Zagreb 2.000 kn * Župa Gornji Kosinj 1.500 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Anda i Ivica Vrdoljak 30 KM * Fama, d.o.o., Široki Brijeg 1.000 KM * Luca Anić 100 KM * Iz župe Boće: Marko i Manda Čerkezović 100 EUR * Dragica Ikić ž. + Nike 100 EUR * Dragica Bročić 100 EUR * Marta Brkić 50 KM * Predrag Ikić 50 KM * Franjo Bročić 100 EUR * Martin i Sara Filipović 100 EUR * Ivan i Dragica Ikić 100 EUR * Dragica Filipović 150 KM * Niko i Ivica Lukić 100 EUR * Ćedomir i Marija Lukić 100 EUR * Franjo i Ana Radošević 100 EUR * Josip Dilberović 50 EUR * Zdravko Lukić 45 KM * Rafo Lukić 50 EUR * Ivo Senjić 50 EUR * Ljubica Senjić 1.080 KM * Petar Anđelović 50 KM * Dragica Bročić 50 EUR * Dragica Lukić 50 EUR * Marko i Manda Ivić 50 KM * Antun Matić 50 EUR * Vinko i Lujka Klarić 100 EUR * Magdalena i Goran Antunović 100 EUR * Mara Ilić 60 KM * Marijan i Luca Blažević 100 KM * Pera i Marko Grgić 50 EUR * Marijan i Ivanka Blažević 50 EUR * Egon Blažević 50 EUR * Andreas Blažević 50 EUR * Mario Blažević 50 EUR * Pejo i Ana Senjić 100 EUR * Stjepan Bročić 50 EUR * Niko i Ljubica Blažević 100 EUR * Janja Ikić 100 EUR * Ostali župljani 4.465 KM * N.N. svećenik, Sarajevo 300 KM * Kristina Mandić 50 KM * Luca Anić 100 KM * Milka Brunec 200 kn *

Manda Bunjevac 200 kn * Zrinka Čale 200 kn * Dušanka Tadić 200 kn * N. N. 200 kn * Josip Kordić 100 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Darko Topalović 70 kn * Veronika Radić 200 kn * N. N. 282 kn * OŠ Dr. Vinka Žganca, Vratušinec 500 kn * Nada Alfirev 100 kn * Sandra Španić 200 kn * Gordana Radošević 50 kn + 50 kn + 50 kn * Branko Dragojević 350 kn * Josipa Glibota 500 kn * Ivanka Nikolić 310 kn * Matea Marković 500 kn * Darko Škuljić 100 kn * Josip Martinović 500 kn * Barica Solina 50 kn * Blaško Kivić 200 kn * Roko Stipan Srdarović 30 kn * Josip Rajčić 40 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Branko Dragojević 350 kn * Sandra Španić 200 kn * Pero Petanjak 100 kn * Zdenka Guć 100 kn * Sandro Jakopčević 75 kn + 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Župa Novo Sarajevo 140 KM + 53 kn + 7 EUR * Marija Matijačić 500 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Božica Praterner 50 kn * Marija Nikolić 50 kn + 50 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Sandro Jakopčević 50 kn + 75 kn * Dinko Rogulj 100 kn + 100 kn * Anđina Markić 230 kn * Matko Ujvary Cseh 325 kn * OŠ Odra 2.270 kn * Monika Labrovčić 10 kn * Tajana Martinčević 200 kn * OŠ Vrbovec 110 kn * Tatjana Kusalić 250 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVJEČENIKA U MISIJAMA:

Na Veliku srijedu u sarajevskoj katedrali Srca Isusova: 1.550 KM + 80 EUR + 200 kn * Dekanati Vrhbosanske nadbiskupije: 5.324,00 KM + 250 EUR + 400 kn * Župa Sivša 300 KM * Župa B. Samac 30 KM * Župa Poljaci 315 EUR * Preč. Mladen Kalfić 50 KM * Vlač. Miljenko Džalto 100 KM * Vlač. Luka Brković 50 KM * Vlač. Jakov Kajinić 50 EUR * Ivana Čilić 40 KM * Matija Knežević 20 EUR * Janja Spajić 700 EUR * N. N. 282 kn * Tomislav Bilil 150 kn * Melita Margetić 740 kn * Stjepan Harča 50 kn * Nikola Crnković 500 kn * Janko Krznarević 1.000 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Tamara Leko 30 KM * Jure Rupčić 1.000 KM * Djeca župe Globarice 350 KM * Irena Šimić 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Fama, d.o.o., Široki Brijeg 1.000 KM * Blagoje Kordić 100 kn * Slavka Kopačin 300 kn * Tomo Modruš 100 kn * Ivica Vrdoljak 50 kn * Vesna Hečimović 200 kn * Župa Uskrsnuća Kristova, Čepin 4.650 kn * Dragica Čiča 750 kn * Marija Cerčić 500 kn * Vera Čaragonja 300 kn * Župa Mlini 2.000 kn * Irena Šanjek 100 kn * Pero Petanjak 50 kn * Vesna Hečimović 200 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Antonio Udovičić, prvopričesnik, Žepče 150 KM * Ivanka Doko 25 KM * Mara Jurić 70 KM * Anda Mihaljević 100 KM * Marija Cigić 200 KM * Ružica i Draženko Žuljević 100 KM * Kata Žuljević 50 KM * Manda i Drago Marjanović 100 KM * Stjepan Vuzem 100 kn * Ivan Novosel 800 kn * Anica Keškić 148,65 kn * Marija Galić 50 kn * Danica Humek 20 kn * Župa Drenova 600 kn * Igor Rački 100 kn * Josip Ungarov 950 kn * Anđa Mrvelj 100 kn * Danica Đamjanović 200 kn * Blaženka Gverović 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn + 75 kn * Mihael Popinjač 100 kn * Vesna Erdec 75 kn * Ivan Bahorić 400 kn * Nada Vuković 50 kn * Igor Končurac 200 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Josip Čović 70 kn * Božica Deželjin 100 kn * Danica Kristić 100 kn * Anđa Svoboda 50 kn * Ana Matijević 300 kn * Siniša Jurić 100 kn * Vjera Rukavina 30 kn * Ivanka Boras 200 kn * Azra Novaković 200 kn * Marica Mikulić 800 kn * Berislav Drakulić 100 kn * Dario Maradin 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Ivana Matić 150 kn * J. Zmo 30 kn * Venka Šunjerga 350 kn * Berislav Drakulić 100 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Župa Srednja Slatina 400 EUR * Nenad Božić 100 EUR * Siniša Škočibušić 50 KM * Mara

Kurički 100 KM * Marija Marić 100 kn * Sandro Jakopčević 75 kn * Ivan Đureković 1.500 kn * Pero Petanjak 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Anica Lovrić 20 KM * Stane Radulović 50 kn * Stipe Čizmić 50 kn * R. M. 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Maja Peraica 200 kn * Ivo Rumora 1.000 kn * Marija Vuković 200 kn * OŠ Sesvete 6.938,80 kn * Nikola Horvat 100 kn * Mate Barić 20 kn * Nikolina Sabolić 450 kn * Dario Časar 150 kn * Srećko Botrić 150 kn * Marija Daniela Krnić 1.000 kn * Mirna Noethig 100 kn * Ivan Vičić 100 kn * Ivka Nedić 50 kn * Marija Vuković 100 kn * Ivan Vrbanić 100 kn * Blaško Kivić 200 kn * Igor Rački 100 kn * Kata Sabelja 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Matija Knežević 50 EUR * Mladen Crneković 100 kn * A. Harča 20 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Borislava Kamsigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Siniša Škočibušić 50 KM * Jozo Hrkač 50 KM * Željka Tukić 250 kn * Marija Blagus 200 kn * Robert Skejić 150 kn * Albert Škegro 400 kn * Jurista Marusja 30 EUR * Mira Bakula 50 EUR * Ante Ramljak 500 EUR * Snježana Topić 50 kn * Tatjana Tolj 30 kn + 30 kn * Anamarija Sakmardi 50 kn * Ivo-Dino Hrga 50 kn * Marija Miloš 20 kn * Ante Karačić 15 kn * Anita Mikec 100 kn * Lucija Miloš 50 kn * Dunja Osojnak Marinović 40 kn * Snježana Antunović 50 kn * Veronika Škegro 50 kn * Ivo Hrga 50 kn * Ruža Tokić 200 kn * Ana Pavković 50 kn * Biserka Tauzer 300 kn * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Tihana Martinović 20 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Pamela Banovac 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn * A. Rimac 100 kn * Ljiljana Kovac Pleše 25 kn * Majda Uremović 100 kn * Lucija Glasnović 100 kn * Josip Spajić 50 kn * Mirna Ivanić 10 kn * Marija Zečić 50 kn * Eva Damjanović 100 kn * Miljenko Popović 200 kn * Đurđica Budinski 500 kn * Smiljana Mejak 1.000 kn * Snježana Mikec 100 kn * Mia Malić 50 kn * Marija Renić 30 kn * Anja Zoričić 100 kn + 100 kn * Sara Tenšek 20 kn * Martina Pavelić Kačarić 30 kn * Lovro Horvat 50 kn * Župa Sunja 6.440 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Matija Knežević 50 EUR * Kristina Jurković 200 kn * Iva Miličević 200 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Tanja Buneta 400 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Marica Laštro 400 kn * Zlatko Tomljenović 2.500 kn * Vikica Šalić 300 kn * Bernarda Picinić 1.300 USD * Slavica Bilandžić 100 kn * Matija Knežević 100 EUR * Ana Mrgan 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Marija Buljan 200 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Stana Prskalo 150 kn * Dominik Voće d.o.o. 3.000 kn * Zoran Zorica 100 kn * R. M. 100 kn * Romano Tripalo 150 kn * N. N. 100 kn * Igor Pivac 1.000 kn * Marija Barić 20 kn * Mirko Šarmadžić 200 kn * Srećko Botrić 150 kn * Slavko Vranjković 4.500 kn * Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Valentina Volarić-Lučić 200 kn * Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Nikolina Petrović 10 KM * N.N. župa Prozor 100 EUR * Profesori i učenici srednje škole Prozor-Rama 300 KM * Božo Lovrić 30 KM * Ivo Lacić 5.000 kn * Anka Dužnović 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Nadbiskupsko sjemenište „Petar Barbarić“ Travnik 2.908,30 KM * Mario Grbavac 58,67 KM * Bogoslovi, odgojitelji i profesori KBF, Sarajevo 136 KM + 44 kn + 8,80 EUR + 1 USD * Maja Marija Prelec 50 kn * Ružica Galović 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

R. M. 100 kn * Agneza Kovačić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Matija Škrobo 50 KM * Anica Čorić 50 KM * Katarina Delač 20 KM

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Obitelj Mrvelj 200 kn * Matija Knežević 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

Ivanka Vidović 50 KM * Siniša Skočibušić 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn * Sonja Radman Livaja 100 EUR * Erna Presslauer 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

N. N. 282 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

Vjernici župe Sivša i filijale Omanjska 700 KM + 150 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Kata Bagarić 20 KM

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Prvopriješnici katedralne župe, Mostar 1.650 KM * Vanja Šeremet 50 KM

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Ljilja Grbešić 100 KM * Kćeri Milosrđa, Malinova 600 kn * Nevenka Karakaš 50 kn * Kćeri Milosrđa, Stablina 600 kn * N.N. 200 kn * Karmela Peranić 200 kn * Stjepan, Ivo i Marko Zečević 2.000 kn * Ankica Kovačević 2.000 kn * Ivka Bučan 2.000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa Sv. Josipa, Zenica 800 KM * N.N. svećenik, Sarajevo 2.000 kn * Natko Blagojević 100 kn * Sunčica Čoklica 50 kn * Župa Susak 500 kn * Irena Prpić Đurić 100 kn +

100 kn * Ana Tavić 200 kn * Anda Barukčić Sieber 100 kn * Župa Đurdenovac 1.500 kn * Vedran Višnjić 100 kn * Boško Meić Sidić 150 kn * Ivanka Benjak 150 kn * Anka Dužnović 50 kn * Željko Horvat 300 kn * Marija Novak 150 kn * Vedran Višnjić 100 kn * Pero Petanjak 50 kn * Sandro Jakopčević 75 kn * Darko Oprauš 100 kn + 100 kn * Luca Radman 20 kn

ZA MASLINOVE GRANČICE:

Župe Vrhbosanske nadbiskupije 11.207 KM + 62 EUR * Župa Bitola, Makedonija 50 KM * Župa Vukomerc 950 kn * Župa Duha Svetoga, Čepin 2.000 kn * Župa sv. Terezije Avilske, Bjelovar 2.350 kn * Župa bl. Alojzija Stepinca, Novska 500 kn * Župa sv. Antuna 500 kn * Župa Čaglin 750 kn * Međubiskupijsko sjemenište, Zagreb 700 kn * Župa sv. Leopolda Mandića, Koprivnica 1.500 kn * Župa Bapska 1.085 kn * Župa sv. Tome, Garešnica 671,6 kn * Župa sv. Jurja i Srca Marijina, Garešnica 273,6 kn * Župa Gornji Kosinj 1.000 kn * Župa Ivanska 700 kn * Župa Lukač 550 kn * Župa Kptol 1.250 kn * Župa Dobrog Pastira, Đakovo 1.750 kn * Župa sv. Dominika Savija, Slavonski Brod 2.682 kn * Župa Bl. Alojzija Stepinca 1.453 kn * Župa Martinska Ves 500 kn * Župa Presvetog Srca Isusova, Karlovac 5.457,65 kn * Župa Vjsoko 700 kn * Župa Orehovec 1.180 kn * Župa Uznesenja BDM, Koprivnica 1.000 kn * Župa Šandrovac 500 kn * Župa Sveti Ivan Žabno 200 kn * Župa sv. Marije Anđeoske 1.060 kn * Župa Uskrsnuća Kristova, Čepin 4.240 kn * Župa Svete Obitelji, Osijek 2.000 kn * Župa Novo Virje 1.200 kn * Župa Rešetari 1.100 kn * Župa Presvetog Trojstva, Koprivnica 500 kn * Župa Pohoda BDM, Garešnica 600 kn * Župa Gradište 1.000 kn * Župa Đurdenovac 750 kn * Župa sv. Ivana Krstitelja, Zagreb 2.315 kn * Župa Bošnjaci 3.200 kn * Župa

Sunja 3.000 kn * Župa Krapina 4.880 kn * Župa Sveti Ivan Zelina 1.000 kn * Župa bl. Alojzija Stepinca, Slavonski Brod 800 kn * Župa Pitomača 2.550 kn * Župa Uzvišenja sv. Križa, Sisak 1.500 kn * Župa Sigetec 250 kn * Župa Hlebine 500 kn * Župa Krista Kralja, Slavonski Brod 1.600 kn * Župa Piškorevci 430 kn * Župa Gospa Brze Pomoći, Slavonski Brod 5.000 kn * Župa Gundinci 1.420 kn * Župa sv. Nikole, Vinkovci 2.500 kn * Župa Rajić 1.163,80 kn * Župa Duha Svetoga, Slavonski Brod 4.500 kn * Župa sv. Fabijana i Sebastijana, Novi Marof 1.000 kn * Župa sv. Vida, Varaždin 7.400 kn * Župa Gornje Jesenje 500 kn * Bazilika Srca Isusova 1.400 kn * Župa Bednja 400 kn * Župa sv. Antuna, Sisak 550 kn * Župa Dnje 300 kn * Župa Voćin 800 kn * Župa Goričan 1.800 kn * Župa Budaševo 1.300 kn * Župa Kravarsko 700 kn * Župa sv. Katarine, Nova Rača 200 kn * Župa Uznesenja BDM, Nova Rača 300 kn * Župa Podgorac 500 kn * Župa Višnjevac 2.000 kn * Župa Kloštar Podravski 300 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 4.922,10 kn * Župa Jamina 2.475 kn * Župa Vinkovci 1.000 kn * Župa Donji Lapac 200 kn * Capela Corpus Domini 1.350 kn * Župa sv. Kuzme i Damjana, Požega 1.251 kn * Župa sv. Franje Asiškog, Lipik 1.400 kn * Župa Gradec 500 kn * Župa Pohoda BDM, Sisak 4.407,65 kn * Župa Đulovac 735 kn * Župa Viškovci 100 kn * Župa Uzvišenja sv. Križa, Križ 500 kn * Župa sv. Ane, Bjelovar 1.300 kn * Župa Bedekovčina 1.000 kn * Župa Novicijat Kćeri Božje Ljubavi 1.000 kn * Župa Bižovac 930 kn * Župa Stenjevec I. 5.000 kn * Župa Končanica 200 kn

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Sestre Presvetog Srca Isusova, Drenova-Rijeka

MISIJSKA KRIŽALJKA – lipanj 2019.

Radosna vijest	Ime Isusova krstitelja	Galama	Ime sveca u lipnju (reg.)		Vrsta ptice	Volt	Uzvik	Tada	Pronalazak	Površina	Zaljubljenik (str.)	Ugojen	
Žensko ime			Apost. prvaci	Ljekovita biljka									
Ime kardinala Puljica						Prokop (tur.) Ikad					Cijev (njem.) Stari narod		
Djela, spisi							Svet. u čast Sv. Duha Vrsta voća						
Suprotno od naoposum									Pokrivač konja (tur.) Ljepota				
						Umjetnost (str.) Prijedlog					Žen. ime NNE		
												Rimski 5 Televizija	
							Spavanje Tona				Litra	Zamjenica Kisik	
						Brasancevo							

Rješenja iz prošlog broja: GOSPIN MJESEC, GOSPA, SPASOVO.

